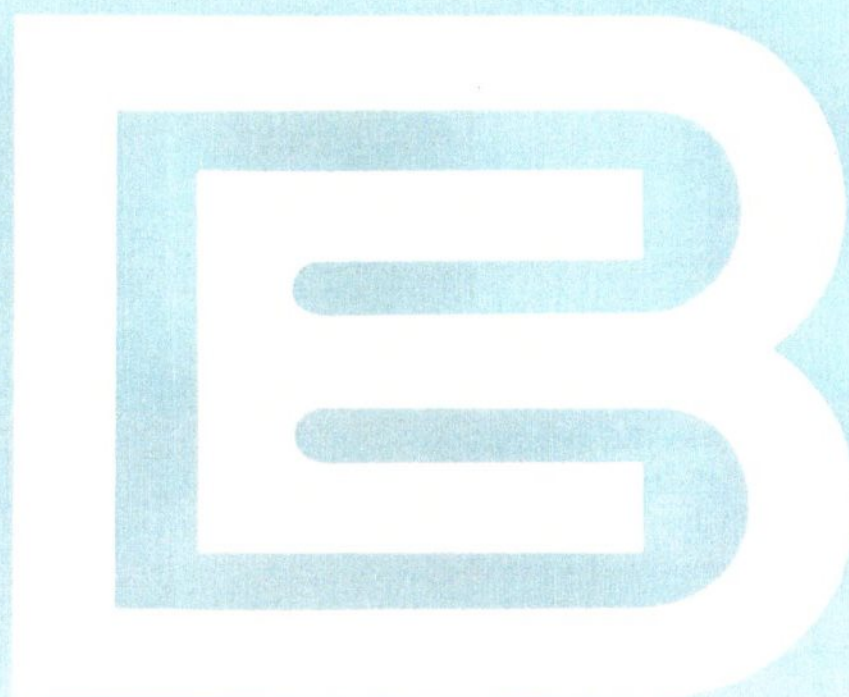

STATENS BYGNINGSTEKNISKE ETAT

STATENS BYGNINGSTEKNISKE ETAT ble opprettet 1. januar 1985. Etaten er bindeledd mellom Kommunal- og arbeidsdepartementet og de bygningstekniske bransjer og regelbrukere. Den skal styrke myndighetenes innsikt i forhold som angår bygningsbransjene og fremme samarbeidet mellom det offentlige og bransjene.

Etaten har følgende forvaltningsmyndighet:

- fortolkning av byggeforskrifter under behandling av byggesaker
- dispensasjonsmyndighet etter byggeforskriftens kap. 30, 36 og 37 (Brannvern, Overnattingssteder og Sykehus)
- vedtaksmyndighet i byggesaker etter hotellbrannloven
- godkjenning og klassifisering av bygningmaterialer og konstruksjoner.

Veiledning om det offentlige regelverk innen bygningsområdet er en sentral del av arbeidsfeltet.

Statens bygningstekniske etat skal sørge for at regelverksendringer og muligheter for regelverksforenklinger blir tilstrekkelig utredet. Det legges vesentlig vekt på forenkling av byggesaksbehandling.

Etaten skal ved faglig styring og engasjement bidra til økt bruk av forsknings- og undervisningsmiljøer. Den skal fremme større bruk av forskningsresultater som praktiske retningslinjer og som grunnlag for regelverket.

THE NATIONAL OFFICE OF BUILDING TECHNOLOGY AND ADMINISTRATION was established on January 1st 1985. The office acts as a link between The Royal Ministry of Local Government and Labour and the building profession. It will also act as a channel for information and co-ordination between the Government and different branches of the building industry.

The National Office is authorized to:

- interpret the Building Code
- exempt from chapters 30, 36 and 37 in the Building Code (general fire prevention, hotels and hospitals)
- make decisions in matters concerning the legislation relating to fire prevention in hotels and hospitals
- grant approval of building materials and components subject to regulations.

An important integral function is to inform and instruct in matters concerning the building laws and regulations.

The National Office of Building Technology and Administration shall initiate research and revise building legislation. A major function is to simplify the official handling of matters concerning building.

Through professional guidance the office shall contribute to a greater use of results from research and educational sources, and the practical adaption of such work.

STATENS BYGNINGSTEKNISKE ETAT

Kontoradresse: Dronningensgt. 32, Oslo

Postadresse: Postboks 498 Sentrum, 0105 OSLO 1

Telefon: (02) 20 80 15

Melding HO-1/85

GARASJER, CARPORT OG NAUST

Byggeforskrift 1985 kap. 34:4

Bygningsloven § 70

Innhold	Side
Forord	2
Begrepsavgrensning	3
Garasje	3
Carport	3
Båthus og naust	3
Arealer	3
Strålingsutsatt vegg	3
Dispensasjon	3
Branntekniske krav - Byggeforskrift 1985 Del 3	4
Garasje med bruttoareal < 50 m ²	4
Krav til bygningsbrannklasse	4
Avstand til annen bygning	4
Gruppebebyggelse	4
Som del av annen bygning	5
Forbindelse til andre rom	6
Garasje med bruttoareal 50 m ² til 400 m ²	6
Krav til bygningsbrannklasse	6
Avstand til annen bygning	6
Smøregrav i garasje	6
Carport	7
Båthus og naust	7
Plassering på tomten - Bygningsloven § 70	8
Generelt	8
Plassering nær annen bygning	8
Plassering nær nabogrense	8

Forord

Ved bygging av garasjer er det særlig to deler av bygningslovgivningen som i praksis har vist seg å være vanskelige. For det første gjelder det *branntekniske krav* som stilles til garasjer - Byggeforskrift 1985 del 3 - og dernest spørsmålet om hvor en garasje kan *plasseres på en eiendom* - bygningsloven § 70.

I denne meldingen gir vi en relativt utfyllende fortolkning av disse deler av regelverket, med særlig vekt på bestemmelsene for garasjer med bruttoareal $< 50 \text{ m}^2$. I praksis kan det oppstå forhold som ikke umiddelbart faller inn under eksemplene i denne meldingen. Disse må vurderes i samsvarende med bestemmelsenes intensjoner.

STATENS BYGNINGSTEKNISKE ETAT, 15. november 1985

Olav Ø. Berge

Gustav Pillgram Larsen

1. Begrepsavgrensning

- Garasje** - Rom for kjøretøy som drives av forbrenningsmotor, jfr. Byggeforskrift 1985 kap. 34:4. Garasje tilfredsstiller definisjonen av begrepet rom når den har tre eller flere vegger. Garasje kan oppføres som egen bygning eller inngå som del av bygning med flere anvendelser. Garasje omfattes av bygningslovens bestemmelser om plassering på tomta, § 70, og av byggeforskriftens branntekniske krav, del 3 og spesielt kap. 34:4.
- Carport** - Overbygget oppstillingsplass for kjøretøy som drives av forbrenningsmotor, og som ikke har mer enn to vegger, inklusive eventuell felles vegg med bygning. Har den flere vegger regnes den som garasje. Ved spesielle utførelser kan det være aktuelt å benytte en begrensning på inntil 50% veggflater. Bare to av veggene kan gå til gulv. Carport omfattes av bygningsloven § 70. Forskriften stiller ikke særskilte branntekniske krav.
- Båthus og naust** - Rom for båt eller fartøy. Omfattes av § 70. Særskilte branntekniske krav er ikke gitt i Byggeforskrift 1985.
- Arealer** - Bygningsloven § 70 nr. 2 benytter begrepet «grunnflate». Enhver bygning vil ha en grunnflate, dette gjelder også for åpne arealer som carport. Byggeforskriftens branntekniske kapitler benytter begrepet «bruttoareal». I følge NS 3940 regnes det ikke bruttoareal av åpne arealer. Carport skal dermed ikke regnes med i en bygnings bruttoareal.
- Strålingsutsatt vegg** - Vegg som ligger nærmere åpning i annen bygning enn 8 m - eller nærmere enn halvparten av bygningenes samlede høyde.

Dispensasjon

Bygningsrådet har myndighet til å dispensere fra byggeforskriften, med unntak av kap. 30, 36 og 37. For garasjer har bygningsrådet dispensasjonsmyndighet når det gjelder branntekniske krav til garasjen fordi disse kravene følger av forskriftens kapittel 34:4. Det er disse branntekniske krav som kommer til anvendelse også når avstanden mellom bygninger blir liten. Vi anser derfor at bygningsrådet vil kunne dispensere fra de branntekniske krav som må stilles ved liten avstand mellom bygninger. At krav skal stilles fremgår av kap. 30 som er unntatt fra bygningsrådets kompetanse. Det er derfor ikke anledning til å dispensere fra at brannsikringstiltak kreves ved liten avstand.

2. Branntekniske krav - Byggeforskrift 1985 del 3

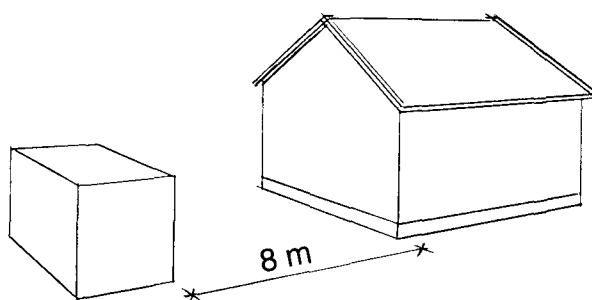
2.1 Garasjer med bruttoareal $< 50 \text{ m}^2$

2.1.1 Krav til bygningsbrannklasse

Byggeforskrift 1985 har ikke særbestemmelser som generelt setter krav til brannteknisk utførelse av garasjer med bruttoareal $< 50 \text{ m}^2$. Det stilles ikke krav til bygningsbrannklasse. For disse garasjene gjelder bare den generelle bestemmelse om at bygning skal gi tilfredsstillende sikkerhet mot brann og spredning av brann.

2.1.2 Avstand til annen bygning

Utgangspunktet er at avstanden skal være minst 8 m dersom bygningene ikke er skilt med brannvegg, jfr. 30:321 og 30:322, med mindre garasjen inngår i gruppebebyggelse.

Figur 1. Generelle krav til garasje $< 50 \text{ m}^2$.

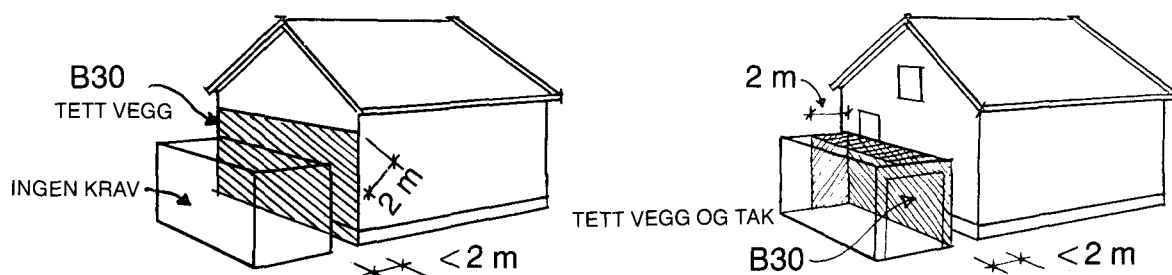
Når avstand til annen bygning er minst 8 m vil tradisjonelle ytterveggsmaterialer være tilfredsstillende, f.eks. tømmermannspanel eller yttervegger av metallplater.

2.1.3 Garasje som del av gruppebebyggelse

Garasje med bruttoareal $< 50 \text{ m}^2$ kan være del av en gruppebebyggelse, jfr. kap. 30:3221. Eventuell strålingsutsatt yttervegg må normalt tilfredsstille krav til branncellebegrensende bygningsdel og være uten åpninger. Øvrige yttervegger kan utføres i tradisjonelle materialer.

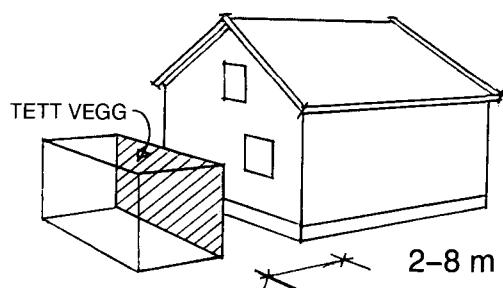
Strålingsutsatt garasjevegg er vegg som ligger nærmere åpninger i annen bygning enn 8 m.

Krav til branncellebegrensende bygningsdel følger indirekte av kap. 34:44 som setter krav om at garasje inntil 50 m^2 skal være skilt fra resten av en bygning med bygningsdeler i B30. Dette kravet om B30 vil etter ordlyden stilles for strålingsutsatt garasjevegg som ligger nærmere annen bygning enn 8 m. Dette vil være klart urimelig for de minste garasjene og vi antar derfor at kravet bare bør stilles når avstanden er mindre enn 2 m.

Figur 2. Garasje $< 50 \text{ m}^2$ som del av gruppebebyggelse. Avstand $< 2 \text{ m}$.

For strålingsutsatt garasjevegg som ligger 2-8 m fra annen bygning vil det være tilstrekkelig å sette krav om at veggen er tett, også i raftet, og at den er utført i tradisjonelle ytterveggsmaterialer. Dette fordi garasje inntil 50 m^2 sannsynligvis ikke vil utsette annen bygning for ekstrem strålingsvarme og fordi høy strålingsintensitet fra annen bygning neppe vil medføre stor risiko for personer i garasjen.

Figur 3. Garasje < 50 m² som del av gruppebebyggelse. Avstand 2-8 m.

Av praktiske grunner bør garasjeport tillates uansett avstand, til tross for at den hverken tilfredsstiller B30 eller er tett.

Tilsvarende vil det bli satt krav til annen bygnings vegg dersom garasjen har åpninger som kan utsette den andre bygning for stråling.

Sammenfattet i tabellform stilles det følgende krav til strålingsutsatte vegger på f.eks. bolig i bbkl 4 eller på garasje inntil 50 m²:

- a) Når avstanden mellom bygningene er mindre enn 2 m:

Bygning i bbkl 4	Garasje < 50 m ²
B15 u/ åpninger	ingen åpninger
B15 m/ åpninger	B30 u/ åpninger
B30 u/ åpninger	kan ha åpninger

- b) Når avstanden mellom bygningene er 2-8 m kan ytterveggen utføres i tradisjonelle ytterveggsmaterialer, men veggen må være uten åpninger.

Mellom to garasjer vil kravene til strålingsutsatt vegg være:

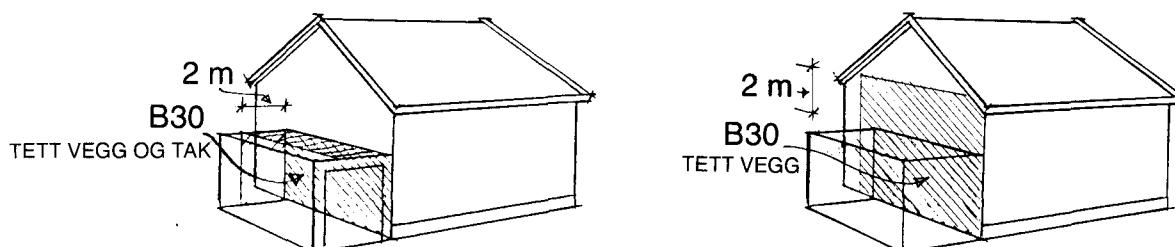
- a) Mellom to garasjer som begge har bruttoareal < 50 m² og med innbyrdes avstand mindre enn 2 m:

Garasje 1	Garasje 2
ingen åpninger	ingen åpninger
B30 u/ åpninger	har åpninger
har åpninger	B30 u/ åpninger

- b) Mellom to garasjer som begge har bruttoareal < 50 m² og med innbyrdes avstand 2-8 m kan yttervegger utføres i tradisjonelle materialer, men veggen må være uten åpninger.

2.1.4 Garasje < 50 m² som del av annen bygning

Garasje skal være skilt fra resten av bygningen med bygningsdeler minst B30 - også dør, jfr. kap. 34:44 siste ledd, med mindre krav til branncellebegrensning i den øvrige bygning er strengere, se kap. 30:31 annet ledd.

Figur 4. Krav til bygningsdeler mellom garasje < 50 m² og bolig.

Kravet gjelder for alle bygningsdeler som bevirker at brann ikke sprer seg fra garasjen til resten av bygningen i brannens første 30 minutter og er et krav til bygningsdelenes funksjon. Kravet er ikke begrenset til felles skillekonstruksjon og må derfor stilles 2 m ut fra felles konstruksjon - på samme måte som når avstanden er mindre enn 2 m.

Funksjonskravet gjelder fra felles bygningsdel, jfr. 30:511 som setter krav til strålingsutsatt yttervegg i branncelle når bygningen består av flere brannceller. Denne generelle bestemmelse er i 34:44 siste ledd skjerpet for garasje til å omfatte også bygningsdeler som ikke er strålingsutsatte. For bygningsdeler som ikke er felles er det tilstrekkelig at bygningsdelene til sammen tilfredsstiller B30.

Av praktiske grunner bør garasjeport tillates, selv om den ikke tilfredsstiller B30 eller er tett. Felles bygningsdeler skal være så tette at eksos eller gasser ikke trenger inn i bygningens øvrige deler.

2.1.5 Forbindelse mellom garasje og andre rom

Det skal ikke være direkte adgang fra garasje til boligrom, jfr. 34:45.

Forbindelse mellom garasje og boligrom må bare skje gjennom et mellomliggende rom som kan tjene som sluse. Soveromsgang, entre, hall m.v. hvor dører normalt vil bli stående i åpen stilling, samt trapperom, betraktes ikke som sluse.

Det mellomliggende rom må være ventilert slik at eksos og gasser fra garasjen ikke kommer til bygningens øvrige rom, eller dør fra garasje til det mellomliggende rom må være særskilt tettsluttende.

2.2 Garasje med bruttoareal fra 50 m² til 400 m²

2.2.1 Krav til bygningsbrannklasse

Byggeforskrift 1985 kap. 34:43, tabell 34:43 gjelder. Se under kravene til rekkegarasje inntil 400 m² (som gjelder bygning i en etasje). Det settes ikke krav til bygningsbrannklasse. I følge fotnote 2 skal yttervegg oppfylle krav til kledning K2.

2.2.2 Avstand til annen bygning

Utgangspunktet er at avstanden skal være minst 8 m dersom ingen av bygningene har brannvegg, jfr. 30:321 og 30:322.

Figur 5. Generelle krav til rekkegarasje < 400 m².

Dersom avstand fra garasjen til annen bygning er mindre enn 8 m kreves brannvegg, se krav til skille mot øvrig bygning i 34:44 annet ledd som setter krav til branncellebegrensende bygningsdel lik brannvegg og branndekke.

2.3 Smøregrav i garasje

Byggeforskrift 1985 tillater at det blir innrettet smøregrav i garasje. Dersom det i tilknytning til smøregraven benyttes brannfarlige væsker, vil lov om brannfarlige varer gi nærmere bestemmelser om dette.

Smøregraven må ha særskilt avtrekk slik at eventuelle eksplosive eller helsefarlige gasser ikke blir liggende i smøregraven. Avtrekk fra smøregrav bør være mekanisk og tilkoplek lysbryter slik at viftemotor startes når lyset tennes. Avtrekket må ha tilstrekkelig kapasitet.

Dersom det finnes sluk i smøregrav må dette utføres slik at det ikke føres olje, bensin etc. til avløpsnett. Se forøvrig 47:240 som bestemmer at anlegg for destruksjon eller nøytralisering av gasser og væsker skal være godkjent av bygningsrådet.

2.4 Carport

Carport er det ikke gitt særskilte krav til i Byggeforskrift 1985. Kap. 34:41 angir imidlertid at garasjebestemmelsene ikke gjelder. Branntekniske krav til carport må derfor gis med hjemmel i de generelle krav til bygning, jfr. kap. 30:31 som setter krav om at bygning skal gi *tilfredsstillende* sikkerhet mot brann og spredning av brann. Når carport er sammenbygd med annen bygning medfører dette at det under carporttaket ikke bør være vinduer eller åpninger fra beboelsesrom i bygningen. Krav etter denne generelle bestemmelse bør stilles når carport er en del av annen bygning.

2.5 Båthus og naust

Byggeforskrift 1985 gir ikke særskilte krav til naust. I samsvar med den generelle bestemmelse i kap. 30:31 må naust gi *tilfredsstillende* sikkerhet mot brann og spredning av brann. Bestemmelsene for smågarasjer og eventuelt rekkegarasje med bruttoareal inntil 400 m² bør legges til grunn så langt de passer. Dette gjelder særlig dersom båthuset er sammenbygd med annen bygning.

3. Plassering på tomten - Bygningsloven § 70

3.1 Generelt

Bygningsloven § 70 første ledd fastslår at plassering av bygning skal godkjennes av *bygningsrådet*.

3.2 Plassering av garasje nær annen bygning

Bygningsloven har ingen bestemmelser som fastsetter en bestemt minimumsavstand mellom bygninger. Teoretisk kan avstanden mellom bygninger, f.eks. garasje og bolig, være svært liten uten at bygningskroppene samlet skal anses som én bygning. Er bygningsdelene sammenbygget - i større eller mindre grad - utgjør de i lovens forstand én bygning.

Ved skjønnsmessig vurdering av plassering av bygning på tomten, skal bygningsrådet bl.a. legge vekt på at plasseringen gir mulighet for normalt vedlikeholdsarbeide. For liten avstand mellom bygninger vil hindre vedlikehold og vil gi grunnlag for å nekte godkjenning av bygningens plassering.

Branntekniske forhold *alene* er ikke grunnlag for å nekte liten avstand mellom bygninger. De branntekniske forhold skal sikres gjennom betryggende utførelser etter Byggeforskrift 1985 del 3.

3.3 Plassering av garasje nær nabogrense

Bygningsloven § 70 nr. 2 setter som utgangspunkt kravet om at avstand fra en bygning til nabogrense minst skal svare til bygningens halve høyde og ikke være under 4 m.

Kravet om slik avstand til nabogrense kan fravikes i følgende tilfeller:

- a) når reguleringsplan viser mindre avstand
- b) når bygningsrådet godkjenner mindre avstand og nabo har gitt skriftlig samtykke til dette, jfr. § 70 nr. 2 annet ledd bokstav a
- c) når bygningsrådet godkjenner mindre avstand for garasje, uthus o.l. med *grunnflate* inntil 50 m², jfr. § 70 nr. 2 annet ledd bokstav b
- d) ved dispensasjon i medhold av § 7 i Bygningsloven

Det at avstand til nabogrense i slike tilfeller blir mindre enn 4 m (eller bygningens halve høyde), fører til strengere *branntekniske* krav.

Dersom det på naboeiendom oppføres bygning som ligger 4 m (eller bygningens halve høyde) fra grensen vil den reduserte avstand på naboeiendommen medføre økonomisk belastning på grunn av branntekniske særkrav eller krav om ekstra avstand. Dette bør unngås ved at bygningsrådet setter vilkår med krav om at de branntekniske sikringstiltak utføres eller dekkes av den som bygger med redusert avstand til nabogrense.

Hvilke branntekniske sikringstiltak som er aktuelle fremgår av 30:321 og 30:322, se det som er beskrevet foran om garasjer med liten avstand til annen bygning.

Vilkår bør stilles når bygningsrådet godkjenner plassering av garasje, uthus o.l. etter § 70 nr. 2 annet ledd bokstav b, eller dispenserer fra avstandskravet i medhold av § 7 i Bygningsloven. Slikt vilkår kan også stilles når nabo har samtykket i en mindre avstand fra nabogrense. Det vil imidlertid være urimelig å stille slikt vilkår dersom naboen har samtykket i å bære kostnader ved slik utførelse.

Vilkår med krav om at en byggherre skal utføre slike brannsikringstiltak kan ikke stilles når avstanden til nabogrense er liten på grunn av bygningsplassering fastsatt i reguleringsplan. Bestemmelsene om gruppebebyggelse vil her føre til at kravet stilles til den som gjør at det maksimale areal for vedkommende gruppe overskrides - og innen gruppen vil kravene måtte stilles etter hvert som utbygging skjer. Det forutsettes for øvrig at reguleringsplanens plassering av bygningene tar tilstrekkelig hensyn til de branntekniske forhold.